



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/55/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

161/2019. (V. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) az I. r. panaszos és a II. r. panaszos¹ 2019. február 9-én előterjesztett **panaszát** a 2019. május 9-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő mulasztásra nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok a 2019. február 9-én történt rendőri intézkedés (közlekedésrendészeti intézkedés), valamint a felvilágosítás adási kötelezettség nem megfelelő teljesítése miatt 2019. február 9-én, elektronikus úton panaszt terjesztett elő.

I.

A II. r. panaszos a fenti napon céges autóval balesetet szenvedett (az I. r. panaszos a cég ügyvezetője). A II. r. panaszos az autót – meghatalmazás alapján és a cég érdekében – jogszerűen vezette.

Az I. r. panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr az intézkedés során napszemüveget viselt, az egyik rendőr pedig az autóban ülve – az okmányok kitöltése után – a telefonján játszott, majd miután a panaszos kérdéseket tett föl (miszerint milyen jogszabályra hivatkozott), az intézkedő

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőr balesetveszélyre hivatkozva elküldte őt a helyszínről (úttest), miközben fiát egyébként ugyanazon a helyszínen tartotta.

A panaszosok álláspontja szerint a baleset másik érintett fele a rendőrök kikerkezésekor elismerte vétkességét, ám a rendőrök „szinte elmondták” neki, hogy mit kell leírnia. A panaszosok álláspontja szerint nem volt pártatlan az intézkedés.

A panaszosok sérelmezték, hogy az indokaikat, véleményüket nem vették figyelembe a járőrök, a fotók elkészítését leszámítva egyéb méréseket nem végeztek, „hanyagul és főként nem pártatlanul” intézkedtek.

Az I. r. panaszos sérelmezi továbbá, hogy a rendőrök nem adtak „egyértelmű” tájékoztatást a panasztételi lehetőségeiről. Telefonos érdeklődés során javasolták az I. r. panaszos számára, hogy kérje el az intézkedő rendőrök szolgálati helyét és nevét, ám „erre válasz nem érkezett a rendőrtől”. Az I. r. panaszos többször kifogásolta az eljárást, de ezt nem vették figyelembe az intézkedő rendőrök.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A panaszolt esetben a BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály beosztottjai, *R. I. T. r.* törzsőrmester járőrvezető (jelvénytyszám: *) és *H. P. J. r.* őrmester járőr (jelvénytyszám: *) jártak el.

A járőrök a Közlekedési Tevékenység-irányító Központ utasítására 9 órakor jelentek meg a *Budapest, S. út * szám* előtt, mivel onnan személyi sérüléssel nem járó közúti közlekedési balesetet jelentettek be.

A járőrök a helyszínen tájékozódtak a baleset körülményeivel kapcsolatban, valamint meghallgatták a részes felek elsődleges beszámolóját, továbbá a tanúkatatást végeztek eredménytelenül. A helyszínen csupán a baleset résztvevői, köztük a II. r. panaszos tartózkodott.

Mivel a balesetért egyik fél sem vállalta a felelősséget, 9 óra 10 perckor a járőrök a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 70. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel a (3) bekezdésben foglaltakra, szemlét tartottak, melyről a * számon jegyzőkönyvet vettek fel a helyszínen, amelynek keretében a szükséges adatokat rögzítették, a helyszínről fényképfelvételeket készítettek.

Az intézkedő rendőrök a részes felek részére megadták a szükséges felvilágosítást jogaikról, panasztételi lehetőségeikről, valamint az ügymenetről. Ezt követően egy-egy nyomtatvány kitöltésére kérték a baleset részeseit, amelyet járműveikben, befolyástól mentesen, önállóan tettek meg. A járőrök felhívták továbbá a részesek figyelmét, hogy amennyiben kérdésük merülne fel, tegyék fel. A szükséges tájékoztatást minden esetben megadták a járőrök.

Az ügymenet gyorsítása érdekében *H. P. J.* r. őrmester a balesettel érintett személyek és járművek ellenőrzését a nála lévő Samsung Galaxy Xcover 3 típusú adatellenőrzésre rendszeresített mobiltelefonnal hajtotta végre, mialatt *R. I. T.* r. törzsőrmester a helyszín és annak környezetének rögzítésével, továbbá a hozzá kérdéssel forduló részesek felvilágosításával foglalkozott.

R. I. T. r. törzsőrmester fényre sötétedő szemüveglencsével ellátott látásjavító (dioptriás) szemüvegben, míg *H. P. J.* r. őrmester fekete keretes napszemüvegben intézkedett a derült időre jellemző nappali fényviszonyok miatt. A napszemüveget a rendőr a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás 8. pont a) fordulata alapján használta.

Az intézkedés során érkezett a helyszínre az I. r. panaszos, aki miután megtudta, hogy a balesetről jegyzőkönyv készül – mivel a részesek a felelősség kérdésében nem tudtak megegyezni –, felháborodott, és – a járőrök elmondása, valamint az írásban tett jelentések alapján – folyamatosan a járőrök intézkedésének szakszerűségét, valamint a II. r. panaszos véltenséget bizonygatta egy korábbi balesetének példáját felelevenítve. Az I. r. panaszos közölte még azt is, hogy a balesetben részes II. r. panaszos rendőr. E kijelentésével egy időben megkérdőjelezte, hogy miért nem elnézőbbek a fiával. A járőrök álláspontja szerint az I. r. panaszos a fia javára kívánta befolyásolni az ügy kimenetelét, miközben fiát a helyszínen készült okiratok aláírásának megtagadására buzdította.

Mivel a panaszos a fentiek során a balesettel érintett területen, az úttesten, a belső forgalmi sávban tartózkodott, onnan a további baleset elkerülése, valamint az intézkedés akadályozásának és befolyásolása lehetőségének megakadályozása érdekében őt *R. I. T.* r. törzsőrmester a járdára küldte, és ezzel egy időben a forgalmat a panaszos biztonsága érdekében (a járdára távozás idejéig) megállította.

A fentieket követően a helyszínre érkezett egy hölgy is, aki feltehetően a II. r. panaszos édesanyja volt, majd az I. r. panaszossal folytatott rövid beszélgetést követően bekapcsolódott a járőrök intézkedésének becsmérélsébe, többször sértően kijelentette, hogy a járőrök „Magyarország szégyenei”.

Az I. r. panaszos és a II. r. panaszos feltételezett édesanyja megérkezéséig a II. r. panaszos egyébként együttműködő magatartást tanúsított.

Az I. r. panaszos nem tartózkodott a balesetkor, vagy azt megelőzően a helyszínen, oda később érkezett, ezért releváns információval a baleset kimenetelét illetően nem rendelkezhetett, így vele szemben a járőrök intézkedést nem kezdeményeztek. E körülmény miatt nem állt fenn tájékoztatási kötelezettség a panasztételi lehetőségek tekintetében, ugyanakkor a járőrök mégis megadták nevüket, rendfokozatukat és jelvéyszámukat, valamint megadták a panasztételi lehetőségekről szóló tájékoztatást az I. r. panaszos számára.

A főosztályvezető a járőrök intézkedését szakszerűnek, jogszerűnek és elfogulatlanak értékelte.

2) *R. I. T.* r. törzsőrmester, valamint *H. P. J.* r. őrmester jelentései az állásfoglalás II. rész 1) pontjában foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

A baleset a belső forgalmi sávban történt, onnan az érintettek nem álltak félre, így forgalmi akadályt képeztek.

Az érintettekkel szemben az intézkedést a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 33/2011. (IX. 22.) BM rendelet

(a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseinek megfelelően kezdték meg a járőrök. A baleset részeseit – így a II. r. panaszost is – tájékoztatták az intézkedés lehetséges kimeneteléről, panasztételi lehetőségeikről, valamint arról, hogy nem kötelesek a baleset okozásáért vállalni a felelősséget. A járőrök tájékoztatták továbbá a részeseket, hogy amennyiben egyikük sem vállalja a felelősséget, jegyzőkönyvet fognak felvenni, amelyet a részesek tudomásul vettek. A II. r. panaszos a „feltehetően szabálysértést elkövető” meghallgatásáról szóló iratot kezdte el kitölteni.

A fényképfelvételek készítésekor érkezett a helyszínre az I. r. panaszos, aki a kiérkezéstől kezdve kérdőre vonta a rendőri intézkedés szakszerűségét és minőségét, ezzel akadályozva az intézkedés normális keretek között való foganatosítását. Erről az „egyéb hivatalos feljegyzés” rész alatt feljegyzés is készült a jegyzőkönyvben.

A jelentésekben szerepel, hogy a baleset résztvevői a balesetet követően néhány cm-t előrehaladtak.

A járőr megkérte az I. r. panaszost, hogy fáradjon a járdára, mivel „semmi keresnivalója a forgalmi sávokban, az áthaladó gépkocsik között, valamint balesetveszélyes, illetve szabálysértést követ el”. Az I. r. panaszos csupán többszöri felszólítást követően távozott a járdára.

A járőrök kiemelték, hogy „mindkét fél ugyanazt a tájékoztatást kapta meg” az okiratok kitöltésével, valamint a panasztételi lehetőségekkel kapcsolatban. Előbbi tekintetében a részeselek figyelmét felhívták a lényeges tartalmi elemekre, amelyet ők tudomásul vettek.

A járőrök az I. r. panaszos magatartását úgy értékelték, hogy ő azzal a baleset megítélését kívánta befolyásolni. R. I. T. r. törzsőrmester egyébként közölte az I. r. panaszossal, hogy az ügy megítélése nem az ő tiszte, a felelősség kérdésében a kerületi Rendőrkapitányság szabálysértési előadója fog dönteni.

3) A közúti közlekedési baleset helyszínén végzett helyszín megszemléléséről szóló jegyzőkönyvből az alábbi releváns információk emelendők ki.

A járőrök a baleset helyszínét „nem eredetben” találták, a részes felek a járműveikkel a balesetet követően elmozdultak. Az útszakasz jó minőségű, útburkolati jelekkel megfelelően ellátott volt. A „helyszíni anyagmaradványokat, amelyek az ütközésből származtak, és a két jármű között voltak fellelhetőek az úttesten, nevezettek saját kezűleg távolították el”. Szakértőre a helyszínen szükség nem volt, azt a részes felek nem indítványozták. A járművezetők műszaki hibára nem hivatkoztak, arra utaló jelet nem tapasztaltak. A járőrök a helyszínről helyszínvázlatot készítettek. A méreteket lépéssel mérte le a járőr, 1 lépés kb. 65 cm. A helyszín közvetlen környezetében térfigyelő kamerarendszer, „ami az esemény keresztmetszetét rögzíthette volna”, nem volt. 49 db fényképfelvétel készült. A rendelkezésre álló adatok alapján a járőrök a II. r. panaszos tartották felelősnek a baleset bekövetkeztéért.

4) A feltehetően szabályszegést elkövető (feltételezett okozó) meghallgatásáról készült feljegyzés okiratot a helyszínen 9 óra 20 perckor saját kezűleg kitöltötte és aláírta a II. r. panaszos, amelyben kifejtette álláspontját a baleset körülményeiről.

III.

A panaszosok sérelmezték, hogy a helyszínen eljáró járőrök nem voltak pártatlanok, nem vették figyelembe a panaszosok álláspontját a baleset körülményeivel kapcsolatban, illetve mindezen túl is hanyagul intézkedtek. Az I. r. panaszos sérelmezte továbbá, hogy a járőrök napszemüvegben intézkedtek, valamint – miután kérdéseket tett fel a járőröknek – őt járdára küldték, végül pedig megfelelő tájékoztatást sem adtak a panasztételi lehetőségeiről.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XV. cikke szerinti egyenlő bánásmód követelményét, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület vizsgálta az intézkedési kötelezettség teljesítésének módját a helyszíni eljárás során.

A panaszosok beadványa szerint a rendőrök megérkezése előtt a balesetben részes másik fél elismerte hibáját, ám az intézkedő járőrök hatására („szinte elmondták [a járőrök] mit kell leírnia”) már változtatott az álláspontján. Mindemellett az I. r. panaszos sérelmezte, hogy kifogásait, balesettel kapcsolatos véleményét, indokait nem vették figyelembe, a fényképfelvételek készítésén túl egyéb méréseket nem végeztek. A panaszosok a járőrök munkáját hanyagnak és a másik részes fél irányába elfogultnak értékelték.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint a járőrök a helyszínen tájékozódtak a baleset körülményeivel kapcsolatban, meghallgatták a részes feleket, valamint – egyébként eredménytelen – tanúkutatást folytattak. Mivel a baleset részesei nem vállalták a felelősséget a balesetért, a Szabs. tv. 70. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel a (3) bekezdésben foglaltakra, szemlét tartottak, amelynek keretében rögzítették a szükséges adatokat, a baleset részeseivel kitöltették a megfelelő nyomtatványokat, valamint fényképfelvételeket rögzítettek.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésének megfelelően a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

Az Rtv. 32. §-ának első mondata alapján a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges.

Az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.

A Szolgálati Szabályzat 11. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a helyszínt biztosító rendőr a) elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, valamint más ok miatt segítségre szorulnak, b) a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, a tanúkat visszatartja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja, c) az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja, d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, e) megállapítja és megfigyeli, hogy megváltoztatták-e a helyszínt, miben változtatták meg, ha igen, ki és miért, f) a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti, g) az eseményt szolgálati előjárójának azonnal jelenti, h) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el, i) nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti, valamint j) a helyszíntre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.

A Testület töretlen gyakorlata szerint az Rtv. már hivatkozott 11.§ (1) bekezdése olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület

eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül tehát vizsgálhatóvá válik a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő jogi normák által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására. Az Rtv. 11. §-a kapcsán csak akkor vizsgál az Rtv. V. és VI. fejezetén kívül eső rendőri aktusokat, amennyiben a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az adott ügyre vonatkozó eljárási szabályok nem biztosítanak. Jelen esetben a panaszos ellen szabálysértési eljárás indult. A rendőrség szabálysértési hatóságként végzett tevékenységét a Szabs. tv. rendelkezései szabályozzák. A szabálysértési hatóság az általa alkalmazott szankcióról, annak esetleges visszavonásáról vagy megváltoztatásáról a fenti jogszabály keretei között saját hatáskörben dönt. A Testület álláspontja szerint a szabálysértési eljárásban biztosított jogintézmények (pl. meghallgatás, szakértő kirendelése, panasz stb.) megfelelő eszközül szolgálhatnak a helyszíni eljárás (pl. rosszul elkészített helyszínrajz) esetleges azon – a panaszos által megjelölt – visszáságainak az orvoslására, amelyek az ügy érdemi kimenetelére hatással lehetnek. Ennek megfelelően jelen ügyben pusztán annyit vizsgált a Testület, hogy megtörtént-e az előírt eljárási cselekmények a baleset helyszínén, azokat részrehabjlás nélkül folytatták-e le, ugyanakkor e cselekmények értékelését a Testület nem végezte el.

A közlekedési balesetek esetén irányadó eljárásra a rendőröknek a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás rendelkezéseit is alkalmazniuk kell. Ezen utasítás 15. pontja alapján – amennyiben a baleset feltételezett okozója magatartásával bűncselekményt nem valósít meg, személyi sérülést, vagy rendkívüli halált sem okoz – a helyszíni eljárást a közlekedésrendészeti, szervezeti elemek egyenruhás közterületi szolgálatot teljesítő állományának, lehetőleg helyszínelőnek kell végrehajtania. A 25. pont szerint a körülmények tisztázása során a helyszíni eljárást gyorsan, pontosan, szakszerűen, rekonstruálhatóan és hitelesen kell lefolytatni. A 26. pont alapján a helyszínre érkezést követően az Rtv. alapján felvilágosítás kérés keretében tájékozódni kell a következőkről: a) hol, mikor, hogyan, miért történt a baleset, b) kik a résztvevői és milyen minőségben (járművezető, utas, gyalogos stb.), c) a sérült (elhunyt) személyek száma, a sérülés mértéke, d) mely járművekkel vettek részt az eseményben, e) a helyszínen történt-e valamilyen változás vagy változtatás, amennyiben történt, mi változott, mit változtattak meg, és azt ki, mikor és milyen okból tette. A 27. pont szerint az összegyűjtött elsődleges adatokat értékelni kell abból a szempontból, hogy felmerül-e bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja, illetve történt-e rendkívüli halál. Amennyiben ezek közül valamelyik felmerül, úgy a helyszíni eljárást a baleset jogi minőségének megfelelően a büntetőeljárás, a szabálysértési eljárás, illetve a közigazgatási hatósági eljárás szabályai alapján kell lefolytatnia a helyszínelőnek, illetve a bizottságnak. A 30. pontnak megfelelően, ha a balesettel összefüggésben szabálysértés gyanúja merül fel és a) a szabálysértési eljárás helyszíni megindítására kerül sor, úgy szemlét kell végrehajtani, melyről jegyzőkönyvet kell felvenni; a helyszín állapotát leírással, a mérések eredményeit is tartalmazó helyszínvázlaton, továbbá képfelvételen kell rögzíteni, b) a szabálysértési eljárás helyszíni megindítására nincs lehetőség, a helyszín megszemlélése során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell felvenni; a helyszín állapotát leírással, a mérések eredményeit is tartalmazó helyszínvázlaton, továbbá az Rtv.-nek a kép- és hangfelvétel készítésére vonatkozó szabályaira figyelemmel képfelvételekkel kell rögzíteni.

A Testület utal arra, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes eljáráshoz való jog alapvető jogállami követelmény, amelynek megfelelően a jogok érvényesítése olyan eljárás keretében kell, hogy történjen, amely megfelelő biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan állami döntésre. Természetes követelmény tehát a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése

egy demokratikus jogállam esetében, hiszen az egyes emberekkel szemben az állam természetétől fakadóan mindig erőfölényes pozícióban van.

a) A panaszosok elmondása szerint a fényképfelvételeken kívül egyéb méréseket nem végeztek, hanyagul jártak.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a baleset következtében szabálysértési eljárást folytattak le, ennek megfelelően a helyszínen – mivel bűncselekmény gyanúja, személyi sérülés vagy rendkívüli halál nem történt – a járőrök elvégezhették szemlét, amelynek keretében részletes jegyzőkönyvet vettek fel, amely tartalmazza a helyszín állapotának leírását, tartalmaz mérések eredményeit tartalmazó helyszínvázlatot, továbbá képfelvételek is készültek. Ennek megfelelően – azok szakmai minőségét, az azokból levont következtetéseket nem értékelve – megállapítható, hogy a járőrök a törvényes kötelezettségüknek megfelelően elvégezték a panasszal érintett közlekedési balesethez kapcsolódó feladataikat.

A Testület megítélése szerint a szükséges eljárási cselekményeket elvégezték a járőrök, így a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült.

b) A panaszosok sérelmezték, hogy az ő álláspontjukat nem vették figyelembe, a járőrök nem voltak pártatlanok, sőt „szinte elmondták mit kell leírnia” a baleset másik részeseinek.

Az Rtv. már hivatkozott 13. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr részrehajlás nélkül köteles intézkedni. A részrehajlás nélküli intézkedés azt jelenti, hogy sem a rendőri intézkedés megtétele vagy elmulasztása, sem pedig az intézkedés minősége nem alapulhat az intézkedés alá vont személy valós vagy vélt védett tulajdonsága (nem, faj, vallás, politikai nézet, stb.) szerinti különbségtétel.

Az egyenlő bánásmód követelményét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény tölti meg tartalommal. E törvény 1. §-a úgy fogalmaz, hogy az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

A rendőrség által megküldött dokumentumok tanúsága szerint a járőrök mindkét részt nyomtatvány kitöltésére kérték, amelyet járműveikben, befolyástól mentesen, önállóan tettek meg. Ennek megfelelően a szabálysértési hatóság figyelembe tudta venni a panaszosok álláspontját az eset megítélésekor. A járőrök kiemelték, hogy „mindkét fél ugyanazt a tájékoztatást kapta meg” az okiratok kitöltésével kapcsolatban (a részeselek figyelmét felhívták a lényeges tartalmi elemekre, amelyet ők tudomásul vettek).

A fentieknek megfelelően ellentmondás feszül a rendőrségi és a panaszosi állítás között, amely ellentmondás a Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján feloldani nem lehet, így nem állapítható meg, hogy baleset részes feleinek pontosan milyen tartalmú tájékoztatást adtak a nyomtatványok kitöltésével kapcsolatban a járőrök, valamint mennyiben vették figyelembe a panaszosok álláspontját. Erre tekintettel nem állapítható meg a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának, valamint az egyenlő bánásmód követelményének a sérelme.

2) A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az I. r. panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt.

A rendőrség álláspontja szerint az I. r. panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, mivel ő nem tartózkodott a baleset idején a helyszínen (oda a már a folyamatban lévő rendőri intézkedés közben érkezett meg), így annak körülményeiről objektíven nem nyilatkozhatott.

Az Rtv. 32. §-a alapján a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

Tekintettel arra, hogy az I. r. panaszos nem rendelkezhetett releváns információval a baleset körülményeiről, a járőröknek vele szemben intézkedési kötelezettsége nem keletkezett, vele szemben tehát rendőri intézkedés nem történt, így ezzel összefüggésben nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

3) A panaszosok sérelmezték, hogy az intézkedő rendőrök nem adtak megfelelő tájékoztatást a panasztételi lehetőségeikről.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az intézkedő rendőrök a baleset részes feleinek – így a II. r. panaszosnak is – megadták a szükséges felvilágosítást jogaikról, panasztételi lehetőségeikről, valamint az ügymenetről. Mivel az I. r. panaszos a baleset idején nem tartózkodott a helyszínen, oda már a folyamatban lévő rendőri intézkedés alatt érkezett, annak körülményeiről objektíven nem nyilatkozhatott. Ennek megfelelően az I. r. panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, így a járőröket nem terhelte tájékoztatási kötelezettség a panasztételi lehetőségeiről. Ennek ellenére a járőrök az I. r. panaszos számára közölték a járőrök nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát, valamint felvilágosították a panasztételi lehetőségeikről.

Az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes eljáráshoz való alapvető jogból fakadó elvárás az állam nevében eljáró személyektől, hogy minden esetben teljes körű tájékoztatást adjanak az eljárás alá vont személyeknek jogaik, kötelezettségeik, valamint az eljárás körülményei tekintetében.

a) A Testület vizsgálta, hogy a járőrök megfelelő tájékoztatást adtak-e a II. r. panaszos számára a panasztételi lehetőségeiről.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (6) bekezdésének megfelelően a rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága alapján az intézkedés megkezdésekor a járőrök tájékoztatták a II. r. panaszost a panasztételi lehetőségeiről, majd legkésőbb az I. r. panaszos kérésére megadták nevüket, rendfokozatukat, valamint jelvéyszámukat.

Tekintettel arra, hogy a panaszosok már a rendőri intézkedés napján előterjesztették panaszukat a Testület számára, így a II. r. panaszos panaszjoga nem sérült. Ugyanakkor, mivel a Testület rendelkezésére álló információk alapján nem tisztázható az, hogy a II. r. panaszos számára adott panasztételi felvilágosítás minden szükséges részletre kiterjedt-e, a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem állapítható meg.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy az intézkedő rendőröknek minden esetben teljeskörű panasztételi felvilágosítást kell nyújtania az intézkedés alá vont személyek részére, amely tartalmazza, hogy pontosan hol és milyen határidővel van lehetőség az Rtv. szerinti rendőri intézkedéssel szembeni panasz előterjesztésére.

b) A Testület vizsgálta a I. r. panaszos számára nyújtott panasztételi felvilágosítás szükségességét, valamint terjedelmét.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, mivel ő nem tartózkodott a baleset idején a helyszínen, így annak körülményeiről objektíven nem nyilatkozhatott. Ennek ellenére mégis azonosították magukat a járőrök és megadták a panasztételi lehetőségekről való felvilágosítást.

Mivel az I. r. panaszostól a járőrök a baleset körülményeire vonatkozó Rtv. 32. §-a szerinti felvilágosítást nem kértek, valamint egyéb Rtv. szerinti rendőri intézkedést sem kezdeményeztek, nem terhelte őket kötelezettség, hogy automatikusan azonosítsák magukat, valamint megadják a panasztételi lehetőségekről szóló felvilágosítást.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanakkor a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni (a rendőrség segítségnyújtási kötelezettsége).

A fentieknek megfelelően valóban nem terhelte a járőröket kötelezettség, hogy automatikusan megadják a panasztételi lehetőségekről való teljeskörű felvilágosítást, ugyanakkor azt a segítségnyújtási kötelezettség keretében, az I. r. panaszos kérésére meg kellett adni.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint az I. r. panaszos kapott felvilágosítást a panasztételi lehetőségeiről, a rendőrség álláspontja szerint a járőrök azonosították is magukat. Ugyanakkor ellentmondás feszül a panaszos és a rendőrségi álláspontok között, amelyet a Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján feloldani nem lehet, így nem állapítható meg az I. r. panaszos számára nyújtott felvilágosítás terjedelme. Figyelembe véve azonban, hogy a panaszosok már az intézkedés napján előterjesztették panaszukat a Testület számára, nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

4) A panaszosok sérelmezték, hogy az egyik járőr az okmányok kitöltése után az autóban ülve játszott a telefonján.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az ügymenet gyorsítása érdekében H. P. J. r. őrmester a balesettel érintett személyek és járművek ellenőrzését végezte a nála lévő szolgálati Samsung Galaxy Xcover 3 típusú adatellenőrzésre rendszeresített mobiltelefonon, miközben R. I. T. r. törzsőrmester a helyszín és környezetének rögzítésével, valamint a szükséges felvilágosítások megadásával foglalkozott.

Az Rtv. már hivatkozott 11. §-ának (1) bekezdés első mondata szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni.

Ahogy az az állásfoglalás III. rész 1) pont a) alpontjában megállapította a Testület a járőrök a panasszal érintett baleset tekintetében elvégezték a számukra előírt feladatokat, továbbá – a rendőrség álláspontja szerint – a *H. P. J.* r. őrmester szolgálati feladatai ellátása érdekében használta a rendszeresített mobiltelefonját az ügymenet gyorsítása érdekében. Utóbbi körülmény pedig a Testület megítélése szerint az észszerű munkamegosztás részeként tekinthető.

Ugyanakkor a Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem tisztázható, hogy *H. P. J.* r. őrmester valóban kizárólag a szolgálati feladatainak ellátása érdekében használta-e a rendszeresített mobiltelefonját, vagy azon túl játszott is vele a helyszíni intézkedés foganatosítása során, így nem állapítható meg a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme.

5) Az I. r. panaszos sérelmezte, hogy a baleset közvetlen helyszínét elhagyva a járdára kellett távoznia, miután kérdéseket fogalmazott meg az intézkedő járőrök felé.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint az I. r. panaszos a balesettel érintett területen, az úttesten, a belső forgalmi sávban tartózkodott, onnan a további baleset elkerülése, valamint az intézkedés akadályozásának és befolyásolása lehetőségének megakadályozása érdekében őt *R. I. T.* r. törzsőrmester a járdára küldte, és ezzel egy időben a forgalmat a panaszos biztonsága érdekében (a járdára távozás idejéig) megállította. A rendőrség külön kiemelte, hogy az I. r. panaszos magatartásával a rendőri intézkedés menetét kívánta befolyásolni, majd miután ennek nem lett eredménye, becsmérelte az intézkedő járőrök munkáját.

A Szolgálati Szabályzat már hivatkozott 11. §-ának (1) bekezdés c) pontjának megfelelően a helyszínt biztosító rendőr az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja.

A Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem tisztázható, hogy az I. r. panaszos pontosan milyen magatartást tanúsított a baleset helyszínén, mivel azonban az I. r. panaszos a baleset idején nem volt a helyszínen, oda később – már a folyamatban lévő rendőri intézkedés során – érkezett (ebből kifolyólag vele szemben rendőri intézkedést nem kezdeményeztek a járőrök), így a járőröknek a Szolgálati Szabályzat 11. §-ának (1) bekezdés c) pontja alapján őt el kellett távolítani a baleset helyszínéről. **Mindezek alapján a Testület megítélése szerint nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

6) A panaszosok sérelmezték, hogy a járőrök napszemüvegben intézkedtek.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint *R. I. T.* r. törzsőrmester fényre sötétedő szemüveglencsével ellátott látásjavító (dioptriás) szemüvegben, míg *H. P. J.* r. őrmester fekete keretes napszemüvegben intézkedett a derült időre jellemző nappali fényviszonyok miatt. A napszemüveget a rendőr a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás 8. pont a) fordulata alapján használta.

A fent hivatkozott ORFK utasítás 8. pontjának a) pontja szerint a fekete-, arany- vagy ezüstszerű kerettel rendelkező napszemüveg megengedett ruházatnak minősül.

Ugyanakkor a BRFK által hivatkozott utasítás már nem hatályos. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állományának Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 43/2018. (VIII. 7.) ORFK utasítás irányadó a panasszal érintett esetben. Ezen utasítás 4. pontja szerint elfogadható viselet a fekete-, arany- vagy ezüstszerű kerettel ellátott napszemüveg.

A Testület azonban rögzíti, hogy a *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján egy sztemerd napszemüveg viselete önmagában akkor sem okozna alapjogsérelmet, ha egyébként az nem lenne megengedett, hiszen nem érinti az intézkedés alá vontak alapvető jogait (nincs alapvető jogot korlátozó hatása, önmagában pedig nem megalázó, nem alkalmas az egyén tárgyiasítására).

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a BRFK rendőrei az intézkedési kötelezettségüknek eleget téve elvégezték a panasszal érintett közlekedési balesethez kapcsolódó feladataikat, azzal összefüggésben az I. r. panasszal szemben intézkedési kötelezettségük nem, pusztán segítségnyújtási kötelezettségük keletkezett, így ezekkel összefüggésben nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető joga. Nem sérült továbbá az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga azáltal, hogy őt eltávolították a baleset közvetlen helyszínéről, mivel ő nem volt jelen a baleset idején, arról releváns információval nem rendelkezett.

Mivel a panaszosok törvényes határidőn belül előterjesztették panaszukat a Testület számára, így nem sérült a II. r. panaszos panaszjoga, ugyanakkor – mivel a rendelkezésére álló információk alapján nem tisztázható a panasztételi tájékoztatás tartalma – nem állapítható meg a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme.

Nem állapítható meg a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme az intézkedés pártatlansága tekintetében, valamint annak tekintetében, hogy a *H. P. J.* r. őrmester a szolgálati telefonját a törvényes kötelezettségeinek teljesítése érdekében használta-e.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. május 9.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag